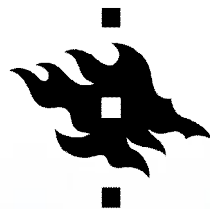

HELSINGIN YLIOPISTON DATAPOLITIIKKA

1.12.2014

EEVA NYRÖVAARA

HELSINGIN YLIOPISTO

TAPAHTUNUT TÄHÄN MENNESSÄ HY:SSÄ

- Helsingin yliopiston tutkimusdatatyöryhmä 2011
 - pj. dosentti Marjut Salokannel
 - 8 toimenpide-ehdotusta
- Helsingin yliopiston kirjaston tutkimusdatan pilottiprojektin 2011–2012
 - 10 toimenpide-ehdotusta

→ Toimenpiteiden systemaattinen jalkauttaminen?

HELSINGIN YLIOPISTO

HELSINGIN YLIOPISTON DATAPOLITIIKKAPROJEKTI

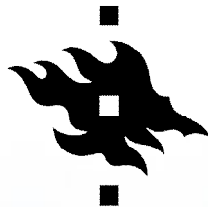
Rehtorin päätös 71/2014 (toukokuu 2014):

Projektin asettaminen Helsingin yliopiston tutkimusdatapolitiikan laatimiseksi

Projektin tavoite: Laatia rehtorille

- ehdotus Helsingin yliopiston tutkimusdatapolitiikaksi
- suunnitelma politiikan toteuttamiseksi

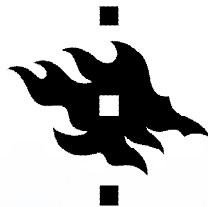
Aikataulu: 5-12/2014

HELSINGIN YLIOPISTO

PROJEKTIRYHMÄ

- Vararehtori Keijo Hämäläinen (puheenjohtaja)
- Tietotekniikkapäällikkö Minna Harjuniemi, Tietotekniikkakeskus
- Professori Sampsa Hautaniemi, Lääketieteellinen tiedekunta
- Professori Timo Honkela, Humanistinen tiedekunta
- Kampuskirjastonjohtaja Päivi Kaiponen, Helsingin yliopiston kirjasto
- Tekijänoikeusasiamies Maria Rehbinder, Aalto-yliopisto
- Yliopistotutkija, dosentti Reijo Sund, Valtiotieteellinen tiedekunta
- Tutkimushallinnon asiantuntija Eeva Nyrövaara (sihteeri)

HELSINGIN YLIOPISTO

PROJEKTIN TUOTOKSET

Yliopistotason linjaukset ja periaatteet ("politiikka")

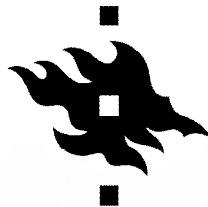
- lyhyt ohjaava dokumentti

Toteuttamissuunnitelma

- tunnistetaan politiikan edellyttämät **toimenpiteet** ja **vastuutahot**
- laaditaan **aikataulu** toimenpiteiden toteuttamiseksi
- laaditaan **mittarit**, joiden avulla toteutumista seurataan

Taustamuistio

- Määritelmät, nykytilanne, hyödyt/esteet, ym.

HELSINGIN YLIOPISTO

AIKATAULU

Marraskuu 2014

Kommenttikierros päättyi 28.11.2014

Joulukuu 2014

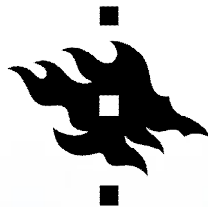
Datapolitiikka työryhmän kokous 12.12.2014

- Palautteiden huomioiminen

Datapolitiikan hyväksyminen (rehtorin päätös)

2015 – 2016/2017

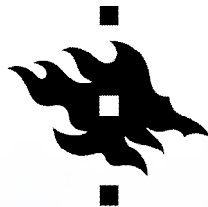
- toimitaan laaditun suunnitelman mukaan

HELSINGIN YLIOPISTO

HY – TAVOITTEET

- Luoda **yhtenäiset käytännöt** aineistojen tallettamiseen, jakamiseen, ylläpitoon ja julkaisemiseen
- Luoda yhtenäiset tutkimusdataan liittyvät **palvelut** ja näin säästää yliopiston taloudellisia ja henkilöstöresursseja
- Tutkimuksen **laadun ja läpinäkyvyyden parantaminen** hyvää ainestonhallintatapaa noudattamalla ja avoimuutta lisäämällä

HELSINGIN YLIOPISTO

HY – TAVOITTEET

- Velvoittaa osapuolia **sopimaan tutkimusdatan omistajuudesta, käyttöoikeuksista ja -ehdoista** ennen tutkimusprojektin alkua ja siten välttää näihin oikeuksiin liittyvät kiistat
- Säilyttää Helsingin yliopiston piirissä tuotetun **tutkimusdatan omistajuus yliopistolla**, ja siten hyödyntää yliopiston varoin tehtävä tutkimus ja sen tulokset kattavasti → Tavoite tarkistetaan saatujen kommenttien perusteella ennen hyväksymistä.
- Määritellä politiikan edellyttämät **vastuut ja resurssit** ja sopia yliopiston eri toimijoiden välisestä työnjaosta

HELSINGIN YLIOPISTO

MITÄ SISÄLLÖKSI? VELVOITA TUTKIJAT!

Edellytä hyvää aineistonhallintatapaa

Jokainen yliopistoyhteisön jäsen noudattaa hyvää aineistonhallintatapaa.

Muistuta hyvästä tieteellisestä käytännöstä

Jokaisen yliopistolaisen on noudatettava tutkimuseettisiä ohjeita tutkimusaineistojen ja -datan hallinnassa ja avaamisessa sekä huolehdittava luottamuksellisten tietojen suojaamisesta, tietoturvasta ja tietosuojasta lainsäädännön, hyvän tieteellisen käytännön sekä yliopiston antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Vaadi aineistonhallintasuunnitelmat

Rahoitushakemuksiin liitettävissä aineistonhallintasuunnitelmissa on otettava huomioon aineiston ja datan kerääminen, käsittely, (pitkäaikais)säilytys, uudelleenkäyttö ja julkaiseminen, suunnitelmallinen tuhoaminen sekä erityisesti niiden vaatimat resurssitarpeet.

HELSINGIN YLIOPISTO

MITÄ SISÄLLÖKSI? AUTA TUTKIJOITA!

Tarjoo palvelut, tuki ja neuvonta

Helsingin yliopisto tarjoaa koulutusta ja tukea aineistohallintasuunnitelmien laatimiseen sekä datanhallintaan tutkimuksen elinkaaren ajan.

Helsingin yliopisto tarjoaa tutkimusdatainfrastruktuurin, joka käsittää datan hallintaa, käyttöä, löytyvyyttä ja jakamista tukevia työvälineitä, palveluita sekä tallennus-, laskenta- ja käsittelykapasiteettia.

Helsingin yliopisto tarjoaa tukea tutkimusaineistoihin liittyvien oikeudellisten kysymysten tunnistamiseen ja ratkaisemiseen.

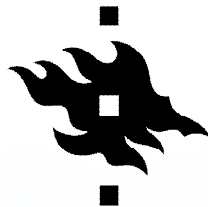

HELSINGIN YLIOPISTO

MITÄ SISÄLLÖKSI? PYSY AJAN HERMOILLA!

Huomioi avoimuus

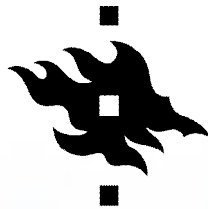
Helsingin yliopiston piirissä tuotettu, julkaistuihin tutkimustuloksiin liitetty tutkimusdata on lähtökohtaisesti avointa ja yhteiskäyttöistä.

HELSINGIN YLIOPISTO

HYVÄKSY VIRHEET JA MUITA REUNAHUOMAUTUKSIA

- Huomioi muutostarpeet
 - Ala kehittyy, politiikan pakko kehittyä
- Et miellytä kuitenkaan kaikkia, yritä miellyttää edes pääasiakastasi
 - Kuka? Yliopisto? Tutkijat?
- Hyväksy, että **politiikka** auttaa tutkijaa vain välillisesti
- Poliitiikka antaa pohjan yliopistotason ohjaukselle
 - yliopiston kokonaiset
 - resurssit, resurssit, resurssit!
- Kulttuurinmuutos: bottom-up vs. politiikka: top-down

HELSINGIN YLIOPISTO

LISÄTIETOJA

Luonnos Helsingin yliopiston tutkimusdatapolitiikaksi on luettavissa:
<https://wiki.helsinki.fi/display/Tutkimusdatapolitiikka/Tutkimusdatapolitiikka>

- Edellyttää kirjautumista Haka-tunnuksilla
- Vain suomeksi

Eeva Nyrövaara

Tutkimushallinnon asiantuntija, TT
Tutkimuksen toimiala, tutkimushallinto
050 4160659, eeva.nyrovaara@helsinki.fi

HELSINGIN YLIOPISTO